

ספרוי — אוצר החסידים — ליאובאואריטש

שער
שלישי

קובץ
שלשת האור

היכל
תשיעי

לקוטי שיחות

בתרגום חופשי ללשון הקודש

על פרשיות השבוע, חגים ומועדים

•

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליאובאואריטש

•

אגרת התשובה

(חلك יט שיחה ד)

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פאראקווי

שנת חמישת אלפים שבע מאות שמונים וארבע לביראה

מחזור הראשון של לימוד הלקוטי שיחות
שבוע חג הסוכות, ט-טו תשורי, ה'תשפ"ד (ב)

LIKKUTEI SICHOT
TARGUM L'LOSHON HAKODESH

Copyright © 2023
by

KEHOT PUBLICATION SOCIETY
770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213
(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718
editor@kehot.com / www.kehot.org

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior permission from the copyright holder.

The Kehot logo is a registered trademark of Merkos L'Inyonei Chinuch.

For dedications of the weekly Sichos, please contact us at: dedications@kehot.com

אגרת התשובה *

ועוד שינוי בין חכמה וכתר לבינה ז"א ומלכות: גבי בינה ז"א ומלכות נקט בהם לשון כלל, נכללת" (לא רק לשון "נរמות"), משא"כ גבי חכמה וכתר "לא נקט בהם לשון כלל" (אלא רק לשון רמז – מרמות, רמז).

ויש לומר, דזה שאמור לא ביאר הטעם לשינויים הנ"ל, וכ' רק "דוק בליישנא" – הוא לפि שטמרק על הלומד, שיוכל לעמוד בעצמו (בעיון הרاوي) על טעם השינויים, ולכון הסתפק בציון השינויים.

ב. ויש להוסיף עוד דיווק בלשון אדה⁴²:

מדויוק אמור הנ"ל יוצא, שיש ג' אופנים: הקוץ שעיל הי"ד רק "רומד בחיה" רצון העליון"; (הנקודה ד)אות יי"ד "מרמות לחכמתו ית", והספרות בינה ז"א ומלכות "נכילות ונרמות" באותיות הרו"ה.

אבל מזה שאדה⁴³ מקדים "וכל הי" ספרות נכילות ונרמות בשם הוי ב"ה" משמע, שגם בוגע לספרת החכמה – שהיא אחת מהעشر ספרות – אפשר לומר (בכללות) שהיא "נכילות ונרמות" (באות יי"ד) שם הוי (ולא רק שהאות יי"ד מרמות עלי").

[ורק על "בחיה" רצון העליון ב"ה", שהוא למן מה כל הי"ד ספרות, לא

א. באגרת התשובה פרק ד⁴⁴ מבאר אדמור' הוזן, ש"כלי ה"י ספרות נכילות ונרמות בשם הוי" ב"ה. כי הי"ד שהוא בחיה נקודה בלבד מרמות לחכמתו ית... (והקוץ שעיל הי"ד רומו לבחיה רצון העליון ב"ה...). ואחר שבאה [הנקודה] לבחיה התפשטות וגליוי ההשגה וההבנה... נכילת ונרמות באות ה"א... ואח"כ כשותפה המשכה והשפעה זו יותר למטה... נכילות ונרמות המשכה זו באותיות וו"ה. כי... המשכה זו היא ע"י מדת חסדו וטבו ושאר מדותיו הקדושות הנכילות בדרך כלל במספר ש[וא"ה]... ואח"כ] מדת מלכותו ית... ונכילות ונרמות באות ה"א אחרונה של שם הוי"].

ובהערות אמור' כאן⁴⁵ מתעכבר על ג' שינויים בלשון אדה⁴⁶ כאן (בעניין שיקות אותיות השם להספרות), זו"ל: "דוק בליישנא. בהקוץ שעיל הי"ד נקט רומו ולא מרמו כמו בהי"ד שנקט מרמות. ובהי"ד נקט מרמות ולא רומו... אך בשנייהם נקט שהי"ד מרמות והקוץ רומו על חכ' וכתר, ולא בהיפך שחכ' וכתר מרומים ב'י וקוצו... ובכינה ז"א ומלא נקט בהיפך שהם נרמים באותיות הוי"ה דהשם, ולא שאותיות הוי"ה מרומים או רומים להם".

*) התרגום לשון הקודש ננתק כאן מליקוט.
חל"ט ע' 143 ואילך. המול'.

1) צד. ב.

2) לקוטי לוי"צ על תניא ע' כת.

42) ראה לקמן הערכה.

43) שחרי אין לומר שכונתו כאן למנות כתר מן הי"ס (וכדמשמע גם לכארה מהא שלא ביאר בפירוש) עניין הדעת – וככלל שכחכתר נמנה

אין מбар עניינו של קוץ של יו"ד – וא"כ תמהה ביותר, מדו"ח הוצרך לבאר זה בשם הוי' (למעלה)?

ויש לומר הביאור בזה:

כוונת הארכיות באגרת התשובה אודות הענין ד"ח'לך ה' עמו" היא להציג איך שחתאים פוגמים בד' אותיות שם הוי', וע"י תשובה מעוררים יי"ג מדות הרחמים הנמשכות מרצון העלינו ב"ה .. שלמעלה מעלה מבחי' ההשפעה הנשפעת מאותיות שם הוי'. ולכן היג' מדות הרחמים מנקים כל הפגמים" (שבדי' אותיות שם הוי').

(6) ראה לעיל ע' 410 והערה 15.
(7) אגה"ת רפ"ח.

(8) עפ"ז יש לתרץ ג' ב' מה שאחדוי' מביא כאן (צד, סע"א) "ممאמיר אליו אנת הור דפיקת עשר תיקוני וקרין להו עשר ספרין כו'" – דלאורה תמהה: (א) בתניא נזכר כמ"פ הענין דיס' ולא הובא המקור להו"ל להביא מספר יצירה כאן לציין המקור – השיבר אענ"ה – "עשר ספריות (פ"א מ"ב) – שחיבר אענ"ה" (ב) מה מביא בלי מ"ה, ולא, ממאמיר אליהו" (ג) מה מביא ארכיות הלשון "אנט קו" (רא השעהו"א פ"י)? ועפ' המבואר בפניהם ל"ל, כי רוצה להציג תيق בתחלת הענין, שישם ב' עניינים: א) עשר ספריות שהן נק' תיקוני, מלשון תכשיט (טור) א"ד"ה פחת אליו. הגהה את אדמור' (מהירוש"ב) נ"ע לד"ה זה (קה"ת תשמ"א – ע' ד ואלך). ד"ה طفلן דמארע עלמא תנ"ג (שהמ"ר תנ"ג ע' רלאג

יתכו לומר שהיא "נכילת ונרגזות" בהקוץ של הוי'].

ונמצא, שבספרית החכמה יש שני עניינים: (א) זה שהיא אחת מהיו"ד ספריות – ויש לה צד השווה עם שאר הספריות – שמצד עניין זה שבה הרי היא "נכילת ונרגזות" (באות יו"ד); (ב) זה שהיא למעלה משאר הספריות, שאז היא בדומה (בכמה פרטיהם לבחי' רצון העלינו – ולכן (א) לא נקט בה "לשון כלל, נכללת", (ב) אין היא "נרגזות" באות יו"ד, אלא להיפך – הוי' "מרגזות" עלי').

ג. ויש לבאר כל דיקרים אלה – וכן השיקות לתוכן הכללי המדובל באגרת התשובה כאן (שמהאי טעמא מציין אמור' לשינויים אלה דוקא) – בהקדם עוד שאלת בדברי אדה"ז כאן: למאי נפק"ם להביא (אפליו בתרו מאמר המוסגר, בסוגרים) זה שה'קוץ של הוי' רמז לבחי' רצון העלינו ב"ה שלמעלה מעלה מדרגת בח' חכמה עילאה כו", במאצע ביאור זה ש"כל ה"י ספריות נכללות ונרגזות בשם הוי' ב"ה"?

זאת ועוד: הביאור כאן בד' אותיות שם הוי' הוא הקדמה להביאור שגם בנסמת האדם (שהיא "ח'לך ה' עמו"*) יש (דוגמת) ד' אותיות הוי' – והרי בפירות ד' אותיות הוי' בנסמת האדם

אין הדעת נמנה (ע"ח שכ"ג פ"ח) – כי: (א) לפ"ז הול' להקדמים הרמז דקוצו של יו"ד (רצו) לפניו הוי' (חכמה). (ב) למה בא הרמז דקוצו של יו"ד בחצאי עיגול בדרך מאמר המוסגר (ג) ועיקר: בסיסים הפרק לא מפרש אדה"ז עניינו של קוץ של יו"ד בנפש האדם.

(5) לשון הכתוב – האזינו לב. ט.

*) בשער היחוד והאומנה פ"י מוביא ג' ב' "מאמר אליו דפיקת עשר תיקוני כו'" – אבל שם לא הובא בראי' עיל' מציאות של ע"ט בכלל, כ"א "שהקב"ה .. ומנהיגם .. ברצינו והכומו כו'". זה מפורש במאמר אליהו "לאנגןגה בהו עליימן וכו'"; משא"כ באגה"ת כאן, שכךורה נונג רך שישן עים, ונע"ז אין ציד' להביא מקורו וההתובות "כונדע" ממאמר .. ידיעא וכו' – לאכורה מיותרות).

.. מאותיות שם הו"י יכולת לנוקות הפגמים שנגרכו בתקן האותיות עצמן. דלכארהה: בשלמא זה שנמשכת שם הסליחה ומהילה ניתנו להבין, דכיוון שהאדור האלקרי שברצונו העליון אינו מלובש (צ'יר) אותיות, הרי אינו אור מוגבל ואין מציאות הנבראים תופסת מקום לגביה, וכיון שאין מעשה התחרותנים תופסים מקום אצלו לכון נמשכת שם המהילה וסליחה. אבל איך אפשר שבחי הרצון, שהיא "למעלה מעלה .. מאותיות שם הו"י" – הינו שהוא מושלט (צ'יר) אותיות – תנאה ותමלא את הפגמים שנגרכו באותיות עצמן?

זה מטורין ע"י דברי אדה"ז, שרצון העליון קשור עם קוצו של יוז', והינו שרצון העליון אינו מושלט למורי מאותיות הו"י, אלא אדרבה: הוא הוא התחלה (ושרש ומוקור) של האותיות (כשם שתכנית שם הו"י בפשטות, מתחלה בכתיבת הקוץ של יוז'!) – ולכן בכוון של רצון העליון למלא את הפגמים שבאותיות¹¹.

(11) לקו"ת מסע' צה, ב. וראה משנת חסידים מס' תיקון תפליין פ"א מ"ז. פ"ב מ"א (בגوغ לכתיבת השם).

(12) עפ"ז יומתך ג"כ מה שאדה"ז מביא "ממאמר אלילחו" גם התיבות "את חכים ולא בחכמה ידיעא וכו'" – דלכארהה מה נוגע כאן עניין זה (שחכמה אדצילות היא בבחיה "לא ידיעא" לבני חכמה דבר"ע – ראה תו"א ד"ה פתח אלילחו?) ויל' שבוה מרמי, שוגם בבחיה "אנט" שלמעלה מע"ס אדצילות, ישנו ע"ס הגנות*, והן

(*.) וקאי להפירוש (תו"א י, ג. וכ"ה ב' מ') דאנט הוא חכמים כו' הוא באותה הדרגת ד"אנט הוא

נדריך ביאור: ישראל הרי הם "חלק ה' עמו .. חלק ממש הו"י ב"ה", וכיitz אפשר להם להגיע לבח"י רצון העליון "שלמעלה מעלה .. מאותיות שם הו"י?" וכדי לתרץ שאלה זו מקדים אדה"ז תיכף בתחילת העניין, שגם רצון העליון שיר לשם הו"י, אלא שאינו שיר להאותיות דשם הו"י, כי"א רק ל"קוץ של ה' יוז'", ולכן, כיון ש"חלק ה' עמו", הרי מוכן, שישראל יכולם להגיע (ע"י תשובה) גם להקוץ של ה' יוז'!¹⁰

ד. ע"פ נקודה זו, שרצון העליון המנחה כל הפגמים נרמז בקוצו של יוז', מוסבר עוד עניין – איך אפשר שבחי הרצון ש"למעלה מעלה

(*) שלזה מגיעים ע"י העבודה דתומ' צ"י" (ועז' חטאיהם – פוגמים בהם). ב) "אנט כו'" שלמעלה מע"ס – שלזה מגיעים ע"י התשובה, ע"י הוא ניקוי הפגמים. וראה לקמן ע' 426 (ס"ב). ע' 428 (ס"ה) ואילך.). [ועפ"ז ייל', דמה ש מביא שם בעל המאמר "מאמר אלילחו" – ולא סתם "מש"בת תקיז" – כי רוצה לרמז כאן עניין התשובה, שהוא עניין של אלילחו – והוא שיב לב אבות על בניים גו" (מלאכיה ג, כד.).].

(9) אגה"ת כאן (צג, סע' ב').
(10) אלא שלכיאור זה ק"ק למה לא פירש אדה"ז כאן (בסיום הפרק) עניינו של קוצו של יוז' בנפש האדם*.

** (**) להניר מהה דתפלין נק' טוטפות שהוא לשון תכשיט (ראה בארכוה ד"ה תפליין דמאררי גלעדי הנ"ל) – והזגשה כל התורה כולה לתפלין (קדושים). אלה, א. וראה ד"ה היג' (סה"מ שם ע' רננו).

(*) להניר מהמבואר בלקוקו"ש חק"ט (ע' 65 הערכה 48 וובשוה ג' שם), שבזה שמסים (הפרק) "ונם התהbonות כי דאוריתיא מוכמה נפקא היא בחוד' יוז' של שם הו"י וכו'" – מושם לקוצו של יוז' ג' נ"ש.

לפי שהאור האלקטי המלבוש באוטיות מצויר ומוגבל (לפי תמונה האות שהוא מלובש בה¹⁴), ולפיכך הוא נותן מקום למציאות האדם, ובמילא – גם לעובודתו.

ולפ"ז איןנו מובן: כיון שגם רצון העליון "נرمז בקוצו של יו"ד" והוא התחלה (וישרש ומקור) של "ההשפעה הנשפעת מאותיות שם הווי", נמצא, גם בבחינה זו יש (עכ"פ התחליה של) "צירור", ובמילא היא גם התחליה למציאות (הנבראים) – ולמה אין פגם החטא מגיע שם?

דבש שמצינו באוטיות שם הווי, שאות יו"ד הריהיא "בחיה" נקודת בלבד (לא צירור), המורה שככל מציאותה¹⁵ היא ביטולו¹⁶, ומ"מ, כיון שס"ס היא מציאות של אות "(מציאות)" של ביטולו, יש בהאור האלקטי שבאות יו"ד איזה צירור (ובמילא – שייכות ל"מציאות") – ולכן אפשר להיות בה פגם,

הרי כמו"כ hei צ"ל בנווגע לקוצו של יו"ד, דהgam שצירור הקוץ הוא פחות גם מצירור אות יו"ד, מ"מ, כיון שס"ס יש לו מציאות (ואפילו מקום הדיו על הקלקף), נמצוא לאכורה, שהאור האלקטי שבקוצו של יו"ד (בחיה רצון העליון) שירץ לצירור והגבלה, ואין שולל לגמרי את מציאות הנבראים.

(14) ראה שער היחוד והאמונה ספר"א ופרק"ב בהגחה.

(15) עפ"ז יומתך מה שמוסיף אדה"ז תיבת "(בחיה" נקודת) בלבד".

(16) ראה תנייא פ"ה בהגחה (הובא لكمן בפנוי), דמדרגת החכמה היא "אחד האמת שהויא בלבד הוא ואין זולתו".

ועפ"ז יש לבאר ג"כ לשון אדה"ז לזמן באגה"ת, גבי הביאור שרצו העליון מנקה כל הפגמים, שכ' שם (עוד פעם) שרצו העליון ב"ה "נرمז בקוצו של יו"ד" [...] . מרוצון העליון ב"ה הנרמז בקוצו של יו"ד שלמעלה מעלה... מאותיות שם הווי. ולכן... מנקים כל הפגמים כו"ז).

שלכארה תמה: למאי נפק"מ שם הדגשה זו שרצו העליון "נرمז בקוצו של יו"ד"? הרי אדרבה, כוונתו שם היא להציג שרצו העליון הוא "למעלה ממעלה... מאותיות שם הווי", ואיך מתאימה שם ההדגשה שרצו העליון כן שייך לאוטיות הווי?

ועפ"ג הנ"ל אתי שפיר, כי כדי שרצו העליון יוכל לנוקות את הפגמים באוטיות, דרישים שני קצוות: הכה לנוקות הפגמים צ"ל מדריגת גבואה ביותר שאין פגם החתאים מגיע שם ("למעלה מעלה... מאותיות שם הווי"), אבל לאידך צ"ל איזו שיוכות להאותיות ("נرمז"¹⁷ בקוצו של יו"ד").

ה. אבל עפ"ז צריך ביאור לאידך גיסא:

זה שחתאים פוגמים בד' אוטיות שם הווי [וניקוי הפגמים הוא מדריגת גבואה שלמעלה מההשפעה הנשפעת מאותיות שם הווי]" – הוא

ממציעים שע"י נ麝' מחייבי "את" בהעדר ספירות (יעי"ז מנקים הפגמים).

(13) ראה لكمן הערכה 24, שעפ"ז יומתך מה שנקט.htm (וגם בקוצו של יו"ד) ולא – שהקוץ רועם לבחיה רצון העליון, כמו שנקט כאן (בפ"ד).

דאפיקות כו", וקאי על ע"ס הנקודות שלמעלה ואצלות

אלא שכיוון שחכמתה היא כבר מציאות של ביטול (כנ"ל), יכולה להשתלשל ממנה מציאות של ישות ממש, ולכן יכול להיות גם ב"חכ"י המותפשטת ממנה¹⁷.

וצריך ביאורו: כיון שם חכמתה גופא (ולא רק ה"חכ"י המותפשטת ממנה¹⁸) שיכת לאות י"ד, נמצא לכארה, שהאור האלקי שבחכמתה מצויר ומוגבל (עכ"פ כפי היזיר והגבלה דעתו י"ד), ואני שולב מציאות הנבראים – ולמה אין הפגם מגיע בחכמתה גופא?

וז יש לומר, ששאלות אלו מתרוצות כדיוקי לשונות אדה¹⁹ המצויינים בהעתה אמור"ר הנ"ל – שיש חילוק באופן שיקות הספריות להאותיות דשם הוין:

הספריות בינה ז"א ומילכות נכללות ונרמזות" בהאותיות ה"ו", שמצויה מובן, שציר (הגבלה) של האותיות הוא גם בהספריות עצמן, ולכן פגם החטאים מגיע בהם גופא; משא"כ חכמתה ורצון (כתף) אינם נכללים ונרמזים באות י"ד וקוצו של י"ד, אלא רק שהי"ד וקוצו הם רמז עליים (אבל אין ספריות אלו מתלבשות ונתפסות ב"ציר) הי"ד וקוצו²⁰) – ולכן לא שיר פגם בהם

(21) ראה לקו"ת תצא לט, ב: "קוצו של י"ד הוא ב"חכ"י רמז בלבד שرمז לא"ס בלבד בעלמא בעלי שום תפיסת". ומארכיות לשונו ממש, שכונתו הוא לב' עניינים: א) הטעם מה שבח"י כתיר נומות בקוצו של י"ד דוקא – לפי ש"קוצו של י"ד הוא ב"חכ"י רמז בלבד". (ב) שגם בקהוץ, עם היותו "ב"חכ"י רמז בלבד", איןו נתפס בו, ורק "רמז כו"ר" בرمז בעלמא", וכמו פרש

ו. והנה באמת, שאלת זו היא גם בנוגע לחכמתה (אות י"ז²¹):

הפגם ב"חכ"י" חכמתה איננו בחכמת גופא – כהפגם באותיות ה"ו"ה (בינה ז"א מלכות) – אלא רק ב"חכ"י המותפשטת ממנה¹⁷ לשאר הספריות¹⁸

[והתעם לזה –-Deciון שבכל מציאות החכמתה היא ביטול ("נקודה בלבד") כנ"ל, لكن מאייר בה "אחד האמת שהו א לבדו הוא ואין זולתו"¹⁹, ובמילא לא שיר שחרורו בעבודת הנבראים יגרום פגם בחכמתה גופא²⁰;

(17) לשון התנייא ח"א פ"י"ט (כח, א) – לגביה בחכ"י חכמתה שבנפש (שאין שיר גלות ב"חכ"י חכמתה עצמה, רק "לבח"י המותפשטת ממנה בנפש כולה"). וראה הערכה הבאה.

(18) אוח"ת ויקרא (כרך א) ע' שז (בשם אדה²¹). שופטים ע' תננה. ולהעיר ג' בספרית החכמתה היא כנגד אצילות (דאבא מוקן באצילות – תור"א עה, א. ובכ"ה), והרי באצילות "לא יגורר רע כל" (לקו"ת במדבר ג, סע"ג. ושם²²).

ועפ' המבוואר בפניהם יומתק יותר" מה שבכל מונים רק ג' ב"חכ"י המותפשט ממנה הויי" (ראא לקו"ת בלק עה, א"ב) – כי בחכמת גופא אין פגם, רק ב"חכ"י המותפשט ממנה בשאר ספריות. ולהעיר מרמז"ל (יומא פ, סע"א) דתשובה מגעת (רכ) עד כסא הכבוד²³, בינה אוח"ת דרושים לש"ש ע' א'תקט ואילך. א'תקט ואילך (וש"ג).

(19) תניא פל"ה בהגאה.

(20) ואדרבה, "מכח" מוחין דאבא נashed סלח לנו אבינו כו"ר" (אוח"ת שופטים שם). וראה לממן הערכה 46.

(*) נוטף על המבוואר בלק"ת שם. וראה עוד ביאור לעיל ע' 405 ואילך (בביאור הערת אמור"ר על התיבות (באגה"ת רפ"ד) לobar היט בהרחבת הביאור), שבזה מרדם (רכ) הג' תשובה דאותיות ה"ו"ה).

(**) להעיר מהלוי ת"ת לאדה²⁴ פ"ב סוס"ג.

שייכות²⁴ לקוצו של יו"ד (וע"י הקוץ – לכללות שם הו'), ולכון הוא מנקה וממלא הפגמים שבאותיות; אבל לאידך, איןנו נתקפס כלל בהקוץ, ובמילא נשאר „למעלה מעלה .. מאותיות שם הו'”, ולכון אין חתאים מוגעים לשם ולא שייך שם פגם.

ת. ויש להסביר זה על ידי דוגמא – מההילוק בין טלית וציצית²⁵:

„אין בטלית הגשימות שום קדושה כלל ומותר להשתמש בה דברי חול משא"כ בציצית”²⁶. אבל אין פירוש הדבר שהטלית אינה שייכת כלל להמצוה, שהרי אדרבה, מבואר בכתב

(24) עפ"י המבוואר בפנים מתרץ גם השינוי, דברפ"ד נקט שהקוץ של הי"ד „רומי לח"י רצון כו”, ואילו בפ"ח נקט שרצון העליון „רומי בקוצו של יו"ד” (ובפרט, שעפ"י המבוואר בפנים – לא תיכן לומר על רצון העליון שהוא רומי בקוצו של יו"ד”.

כי כאן בפ"ד כוונתו להציג איך שהרצון עצמו (אף שייך להאותיות – שלכון שייך שניקה הפגמים שביהם, מ"מ נשאר למלעלת) מון הקוץ; משא"כ בפ"ח כוונתו להציג השיויכות של בח"י רצון להאותיות, דاع"פ"שרצון „למעלה של בח"י רצון להאותיות, דעפ"שרצון של מהללה .. מאותיות שם הו'”, מ"מ שייך אליהם* מבינו ש„רומי בקוצו של יו"ד” [וילדי"ז בפ"ה, שכתב ורומן בקוצו של יו"ד] – הוא לפחות בשא בהמשך למ"ש לפניו שרצון העליון „הוא מדור השפעת שם הו'”.

(25) ראה בכל הבא ל�מן – תומ"א ק. א. לדורת של מה. ב.

(26) (ואד"ז) או"ח סכ"א.

(*) עפ"ז יומתך ג"כ זה שבפ"ד נקט „והקוץ של הי"ד”, ובפ"ח (ונד"ז בפ"ה שם) – „בקוצו של יו"ד”. וראה ל�מן עי' 427 הערה 7.

גוף (כיוון שם למטה מציר אוותיות).

ובחכמה ורצון גוף יש חילוק: בחכמה הרי נקודת הי"ד „מרומת להחמתו ית”, שמ"מ בתחילת התיבה מורה על בנין כבד²², הינו שפיעולת הרמיזה היא „כבידה” ותקיפה יותר, זאת אומرت, שיש שייכות חזקה יותר (ברמזו עכ"פ) בין אותן יו"ד לספרית החכמה, שמצוות מובן, שיש (קצת) שייכות בין אור החכמה עם אותן יו"ד – ולכון שייך בה פגם, עכ"פ ב„בוחי” המתפשטת ממנה”;

משא"כ קוצו של יו"ד רק „רומי (לשון קל) לבוחי” רצון העליון ב"ה”, אבל הרצון גוף אין לו שם „קרובות” לquito של יו"ד²³, ולכון לא שייך שם פגם כלל בבח"י הרצון.

ועפ"ז מבואר כיצד קיימים שני קצונות ברצון: מחד גיסא יש לו

בاهגות הצע"צ לשם (ואה"ת תצא ע' תתר. ובארוכה – ד"ה אורה חיים רוסט"ט), שהוא כמו עין לחכימא ברמיוזא, ע"ש (וראה ל�מן הערתה 34, 32).

ומזה מובן גם בוגע לבוחי חכמה שمدמה שם לכתר [ראה לקו"ת שם: חכמה עילאה השכל הנעלם מכל רעיון, הגם שזה נאמר על הכללה מ"מ גם הוכח הוא בח"י השכל הנעלם מכל רעיון, וראה לקו"ת ראה (כז, א) שהיו"ד וקוצו – חי" ויחידה – שניהם הם בח"י מקייפים שלמלעלת מעלה מהתלבשות כללים. וראה ל�מן בפניהם בסוף השיחה] – שאינה נתפסת בהיו"ד רק שהיו"ד מרמז על"י).

(22) בדוגמת דבר, משבר. – ראה ספר המכול להרד"ק (שער דקדוק הפעלים, הטור השלישי, שהוספה אותן מ"מ מורה על בנין פעול (כבד)).

(23) (ובלשן הלוקית שם רומו כו' ברמזו בעגמא".

אבל עד"ז יש לומר גם באור השיק לאותיות וכליים, שיש בו שני אופנים:

א) אור המתלבש³⁰ ונתפס בהאותיות, ודוגמא לדבר: רב המסביר דבר שכל, שהסביר מלבשת בתוכה האותיות של הרב;

ב) אור שאינו מתלבש באותיות, ורב שהאותיות כו' הן רמז על האור, ודוגמא לדבר – חידה³¹, שתיבות היחידה הן רק רמז על שלל (עמוק), אבל אי אפשר לומר שהדבר-שכל "מלובש" בהחידה³².

ועד"ז יש שני אופנים אלה למעלה, ובולשן המאמר הניל (בנוגע ל"אנכי") – (א) אתפס בשם, (ב) אתרמיין באות וקוץא:

"אתפס בשם" הינו האור שמתצמצם ומתלבש ונתפס בשם – וכן נעשה ציור באור (כתמונה אותיות השם);

"אתרמיין בשום אותן וקוץא" –

(30) דלבוש הוא בשיקות למדיזות המלבש בו.

(31) ראה ענינה: ד"ה כל מחלוקת תרע"ת. ו עוד. ולהעיר שזהו מעשר לשונות שנק' נושא (ב"ר פמ"ד, ו, וש"נ) וראה רmb"ם הל' יסודה תפ"ז הג'. שם ה"ו. ועינן מוו"ג ח"ב פמ"ג. ס' עבואה'ק ח"ד פ"כ"ב ואילך. ועוד. ואכ"מ.

(32) ראה לעיל העירה, 21, שהרמו דקוץו של י"ך הוא עניין לחייבם ברמיון. ובשעדי אורה ד"ה ימיאו לבוש מלכות (פמ"ב), שענין "יותר רחוק גם מן המשלים הוא עניין הרהם שמרמו דבר חכמה עמוקה בידו כו" – ומשמע מזה, שברחבה – חידה בכלל משל' (יעיג'כ ד"ה ביום השמע"ץ עת"ר).

* להניר ג"כ מותוא (יד, סע"ב) "בדרך משל והזיה". ולהעיר מסידור קמפוס, רע"א.

האריז"ל²⁷ שקדושת הטלית גדלה מעלהה במאד מאד על קדושת היצית" (ולכן היצית הוא רק "נימין נשכחים מהטלית").

אך תיווך העניינים הוא:

זה שהיצית הן רק "נימין", מורה שיש בהן אור מצומצם המותלבש ביצית, ולבן נמשכת קדושה²⁸ בהיצית גופא; משא"כ קדושת הטלית היא מאור שלמעלה מכלים שאנו יכול להתלבש בהטלית [ורק שטלית (شمיקפה את האדם) היא "רמז" על אור מקייף], וכיון שהאור מקייף אינו נמצא (בהתלבשות) בהטלית, לכן "אי בטלית הגשמית שום קדושה כלל".

ט. והנה דוגמא זו מטלית היא לאור מקיף שלמעלה לגמרי משיקות לכלים (שלכן אין "בטלית הגשמית שום קדושה כלל", עד ש"מותר להשתמש בה דברי חז"ל).

– ודוגמתה למעלה יש לומר היא לבחי' אנק' "דלא אתפס בשם ולא אתרמיין בשום אותן וקוץא כל"ו²⁹, והרי אין בתיבת "אנכי" שום קדושת שם, אלא ש"אנכי" הוא רמז על "בח' אנק' מי שאנקי", עצמותו ית' –

(27) ראה שער הכוונות עניין היצית דרוש ב' בתחלתו. פ"ח שער היצית פ"ג.

(28) כתהאריז"ל ראה ש"ו"ע אדה"ז שם. ושם – שער הכוונות ופ"ח שם (בפ"ח שם, בנוגע לטלית "ולבן נקרא תשמש מתשמי קדושה ואינו נורק" – וראה שמן שwon לש' הכוונות ד"ב (דשקרו"ט בכל זה ובנדור"ז דנראת דט"ס הוא "וכ"ל מתשמי נושא ונורק כי" והוא פשוט").

(29) לקו"ת פינחס פ, ב. וראה זה"ג רגנ, ב.

יו"ד. וזה גם ביאור שלושת סוגיה המדריגות – כתר (רצון), חכמה ובינה ז"א מלכות:

בכתר אין שם "כליים", ואין שיר שיתלבש ויתופס באיזה עניין שהוא, אפילו לא ב��וץ [וקוצו של יו"ד הוא רק רמז על רצון, כנ"ל]; בחכמה כבר ישם כלים, אבל הכלים הם בבח"י או רמז ע"ז [שלכן כל מציאות החכמה היא – ביטול, כנ"ל], ולפיכך גם בחכמה לא שיר לומר שהיא "נכלהת" (או אפילו נרמזות) באות וכלי – ואני אלא שנקודות הוא "נקודה לבך" – ביטול).

[אלא שביון שס"ס ישם כלים בחכמה – היא מציאות של ביטול – לכן יש קצת שיקות בין היו"ד וחכמה, שלכן היו"ד (אינה "רומזת") – מרוחק – אלא) "רומזת לחכמתו ית", אופן של קירוב והתייחסות, כנ"ל סעיף ז]; ואילו בינה ז"א ומלכות, שהם אורות המתלבשים בכלים – "נכלהות ונרמזות" באותיות הוויה: הם מתלבשים ונוטפסים באותיות, עד שנעשים "חלק" מהם ("נכלהות").

יא. ע"פ הנ"ל יש לבאר עוד עניין – זה שגם גבי בינה ז"א ומלכות נקט אדה"ז (לא רק לשון כלל, נכלהת, אלא) גם לשון "רמז" [אלא שלא כתוב

(35) ראה ל��"ת מחות פז, טע"ד. אזה"ת וארא ע. קג. ובכ"מ.

ר"ש תקפו). וראה ללקוטי לוי יצחן אגרות גודש עי' שה.

שהשיקות בין האות וקוצא" להאור האלקטי היא רק בזה שבצירום יש רמז על האור

[ולדוגמא: הנקודה דאות יו"ד היא רמז על הביטול דספרית החכמה; והקוץ של היו"ד, שאין בו צורת אות אלא "רמז בלבך"³³, הרי הוא רמז על כתר שאינו בגדר השגה כלל, ומוגלה רק בדרך "רמז"³³]

אבל האור גופא אינו (מתלבש ונוטפס בציור האות והקוץ, באופן ששייכותם היא רק בדרך רמז³⁴).

(33) ל��"ת יצא שם. וראה לעיל העירה 21.

(34) ראה ל��"ת ויקרא (ה, ריש ע"ב) דבתרין של ס"ת "נרמזו רזין דאוריתא שלא יכול להתלבש בדיבור . . . כמו לחכימא ברמיוא כו". וראה אזה"ת תצא שם (וס"ד האורה חים הנ"ל) בוגע ל��ציו של יו"ד, שפ"ז "שהוא רק כמו עניין לחכימא ברמיוא" מובן זה שיש קס"ד (מנחות לד, ס"א) דקציו של יו"ד אינו לעיבובא – דלאורה, מכיוון דקש"י הוא בכתר פשיטה דמעקב יותר – כי מכיוון דאינו נוטפס באות ממש כמו שאר האותיות רק ע"ד הרמז, א"כ ס"ד דאיינו מעכב*.

* ויתריה מזה: לדעת אזה"ז (שרו"ע א"ח סל"ג ס"ב – תמןות אות ז"א), "החוק של היו"ד" שהוא (דזאג) הורומו על כתר (הה"ג י, ריש ע"ב) – ציל רז לכחדהיה, ואני מוכח (ו"קציו של יו"ד) שבעמונחות שם – פירשו קוץ השמאלי, כדי רת שם (ראה בכ"ז – מאסף לכל המהנות סל"י שם (צורת אות יו"ד סק"ב, וש"ג)).

ושפ"ז צנ"ק באזה"ת כי שם, שמנפשה הגם במנחות הנ"ל (כדעת הרא"ש ונוד – ראה מאסף לכל המהנות שם, וש"ג) לנענין קוץ העליון (שרו"ח לכתח) וכוהבא שם לפנ"ז לשון הזהר הנ"ל "קוצא" ז"ד חד ליליא כחזר עילאה" – דלא כשית אזה"ז ומצינו דוגמתו בכו"ם מקומות בדורות חסידות (וגם בנגלה) שמנbearים דעתות של נספה הלאה כמותן (כיוון שאלו ואלו דא"ז) – וכך ב"ה דושופר של ימל (ל��"ת נצבים מה, טע"א. וראה שו"ע א"ח

של הספירות; ואילו כוונת המצוות³⁹,
שאינה קשורה (כ"כ) עם הדברים
הגשימים שבהם מקיימים המצוות⁴⁰ –
[תלויים] בהארות של הספרות].

יב. ע"פ כל הנ"ל יובן גם הא שנקט
אדאה"ז גבי חכמה (גם, ובכללות) הלשון
"נכילת ונרמזות" (כג"ל סעיף ב):

לגביה בחיה, "אנט הוא דאפיקת עשר
תיקונין קו"י"⁴¹, שלמעלה לגמר מהי'
ספריות - הרי גם בחכמה, שיש
בה אורות וכליים (כשר הספיריות),
מתאימה הלשון, "(וכל היי' ספריות -
כולל חכמה -) נכללות ונורמצות בשם
הו"י"⁴².

משא"כ ביחס לשאר הspirות, הרי
כיוון שכלי הכמה הם בבח' א/or, הרי
נקודות הי"ד רק "מרימות לחכמתו ית'"',
ככ"ל בארוכת.

וימתק יותר ע"פ הידע דבכמה יש שתי מדריגות: א) כפי שהיא מצד עצמה, למעלה מגילוי (בח"י "שכל הנעלם מכל רעיון"⁴³), והוא למעלה מהתלבשות, בדומה לכתה; ב) כפי שנמשכה כבר בתנועה של גילוי, שאז היא בגדיר התלבשות כאשר הי"ד ספירות.

(40) עד ה'ג'ל בוגר לאורות, דף שמתלבשים בכלים, אינם בהם בכח' תפיסת מאמין

41. "פתח אליו" (תקו"ז בהקדמה – יז, א).
שהובא באגה"ת באו (צד. סע"א).

(42) להעדר, שלא כתוב שנככללו ונרכמו באגדות של שם הוי, כי אם (וק) "בשם הוי ב'ה", ויל', שבזה מרמזו, שככלות העס' דאצלות שם מאיר בח' חכמה (נסמן לעיל הערכה 18) – ה'ן (ככלות) לעמלה ממציאות אויריה, כמו שספרית החקמה ניא למעלה ממציאותם (בלימ.

ראאה לעזיל העזרה 21. (43)

(ככתר וחכמה) שהאותיות ה"ו"ה
מרמזות עליהן, אלא שהן נרמזות
באותיות:]

אע"פ שהאור המתלבש בהאותיות
מצטיר לפי תמנונת האותיות שהוא
מלובש בהן כנ"ל, הרי יש חילוק בין
齊ior האותיות (כליים) עצמן וה齐ior
שבראו³⁶:

באותיות וכליים, כיוון שענינים הווא „מציאות“, הרי הצייר שבhem הוא חלק ממציאותם גופא; משא"כ באור, שמצד עצמו הוא פושט, ורק שהאור מתלבש בכללי – אין ציר הכללי נקנה בהאorio בפנימיותו (וכיידע³⁷ המשל זהה מימים הנצאים בכללי זוכחת, שזה שהמים נראים כפי צבע הכללי אינו שינוי בהמים גופא).

וזהו תוכן שתי הלשונות "גכללה" ו"גזרות": ה"כליים" של הספירות "גכללה" (בצירור) האותיות, משא"כ האורות של הספירות, הגם מהם מלובשים בהאותיות (שהרי הם בתלבשות בכליים), ה"ז רק באופן של "רמז".

— **ויש** לומר, **שגם** במצוחות
ה„תלויות“ בשם הווי³⁸ (עשר ספירות)
— **יש** (דוגמת) **שני עניינים** אל: **מנשה**
המצוחות³⁹, **שהם** מלבושים ב„בלים“,
בדברים גשמיים — **„מלויי“** בבלים

(36) ראה בארכובה ב'כ"ז – ס' הערכים-ח'ב"ד
(פרק ד') ע' אורות דספירות – "פשיותם"
ואיזורם" סעיף ד' (עמ' 11).

37) פרדס ש"ד פ"ד. וראה ס' הערכיהם שם
תב"ב, גז'ג'ג

38) להו"מ נאגורות מה ג' גרב"מ

(29) באה תוגע רלו'ה (ג' א) דמאניהה במאנות

וְהַרְחֵבָה הַמְּזֻהָּבָה הַזְּגָמָת גָּזָב וְגַשְׁמָה

הנעלם" (כמ"ש להלן⁴⁵) – כותב רק
"מרומות לחרמתו ית"י⁴⁶.

(מושיחות ש"פ ח"ב תשכ"ט
וש"פ נצבריסוילך תשכ"ז)

הפגמים שבאותיות – אף שהוא עצמו "למעלה
מעלה .. מאותיות שם הוין" (ונרמז רק בקוצו
של י"ד) – כי המשכתי אואס ב"ה שלמעלה
מציאות בעולם האציגות היא ע"י התלבשותו
בחכמה* (תניא פל"ה בהגהה), וממציע דח' הוא
מצד ב' הבהיר שבה – והרי חכמה היא אותן י"ד.

(* להניר מארה"ת שופטים (שנعتק לעיל הערת
ההסיליהה נמשכת ממהזין דאבא), 20

ולכן, כשמדבר אודות הי' ספרות,
קאי בספרית החכמה כפי שהיא בגדיר
התלבשות, ולכן אומר אדה"ז "וכל הי'
ספרות (גם חכמה) נכללות ונרמזות
בשם הוין ב"ה"; משא"כ כשמדבר ע"ד
חכמה מצד עצמה, ומדגיש אין
שחכמה היא "בבח"י העלם והסתדר"⁴⁴ –
שודגמתה בנפש היא "בח"י" שכיל

(44) לשון אגה"ת כאן.

(45) בהפרק (זה, א).

(46) ויש לומר, שבזה שמרמז לב' הבהיר
בחכמה, מוטיף ביאור איך רצון העליזן מנקה

